

Venstres alternative budsjett 2023

Alternativt forslag fra Venstres fylkestingsrepresentanter i Viken

til Årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026, med utgangspunkt i Fylkesrådets forslag.

Venstre støtter den overordnede prioriteringen i fylkesrådets budsjettforlag knytta til investering i skolebygg og drift av kollektivtrafikken.

Tallforslag

Tall er oppgitt i 1 000 000 kr

Fylkestinget

1. 500 000 kr øremerkes til Ungdommens fylkesråd, og skal kunne disponeres av dem til formål for ungdom, etter gitte retningslinjer.

Utgifter

Fylkestinget	2023	2024	2025	2026	ØP 2022-26
Øremerkede midler som skal disponeres av Ungdommens fylkesråd	0,5				0,5

Inntekter

Fylkestinget	2023	2024	2025	2026	ØP 2022-26
Fylkesting, partistøtte, sekretariat, sekkepost	0,5				0,5

Utdanning

2. Det settes av 10 millioner til sommerskolen 2023, til ekstra oppfølging av elever som har svakt faglig grunnlag fra grunnskolen, i overgangen til videregående skole.
3. Det settes av 10 mill i 2023 til læremidler og utstyr i forbindelse med fagfornyelsen for å sikre at elever har oppdaterte læremidler og utstyr i tråd med ny læreplan
4. Det settes av ytterligere 8,4 millioner årlig som tilskudd til kommunale helsesykepleiere og psykiskhelseteam, for å sikre at alle elever ved videregående skoler i Viken får et likeverdig tilbud i skolehelsetjenesten. Herav 0,5 millioner til ROS, Rådgivning om Spiseforstyrrelser.
5. Det settes av ytterligere 6,5 millioner i 2023 for å sikre at enda flere lærere får tilbud om relevant etter- og videreutdanning
6. Det settes av ytterligere 2 millioner kroner i 2023 for å dekke økt renhold- og vedlikeholdsbehov ved de videregående skolene ved utlån av lokaler. Det legges til grunn at kulturaktører og frivillige lag og foreninger skal ha gratis tilgang til de videregående skolene på kveldstid og i helgene.
7. Det settes av 0,5 millioner årlig til en pott for friskoler med verneverdige håndverksfag med særlig høye materialkostnader.
8. Vitenparken på Ås har fått tildelt talentsenter for realfag og 2 millioner kr per år i statsstøtte til dette. Tilbudet er beregnet for elever fra 7.klasse til VG2. Det settes av 0,5 millioner per år på Viken fylkeskommunes budsjett for å sikre at talentsenter for realfag på Vitenparken kan gi et tilbud til elever på alle trinn på videregående skole og at tilbudet skal være tilgjengelig for elever i hele Viken.
9. Det settes av ytterligere 0,5 mill per år til samarbeid med Vitensentrene. Fylkesrådet bes sikre at samarbeidet mellom Vitensentrene og de videregående skolene i Viken må styrkes og utvikles. INSPIRIA, Vitenparken på Ås og miljøet på Kongsberg og Kjeller må inngå i dette samarbeide

Utgifter

Utdanning	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Sommerskole	10				10
Skolehelsetjenesten, psykisk helseteam, ROS	8,4	8,4	8,4	8,4	33,6
Læremidler	10				10
Etter- og videreutdanning for lærer	6,5				6,5
Tilgjengeliggjøre skolebygg for kultur og frivillighet	2				2
Støtte kulturarvskoler med høye materalkostander	0,5				0,5
Utvide talentsenter realfag Vitenparken Ås	0,5				0,5
Vitensentrene	0,5				0,5
SUM Utdanning	38,4	8,4	8,4	8,4	63,6

Inntekter

Utdanning	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Skolemat, omprioritering	8,4	8,4	8,4	8,4	33,6
Engangsmidler, Disposisjonsfond	30				30
Sum	41,4	8,4	8,4	8,4	63,6

Plan og miljø

10. Det settes av ytterligere 5 millioner i 2023 for å kunne skifte ut fylkeskommunes kjøretøypark og maskiner raskere.

11. Det settes av 10 millioner i 2023 til solceller på fylkeskommunale bygg..

12. Det settes av 20 0 millioner i 2023 til klima-prosjekter i samarbeid med kommunene, for å kompensere for bortfall av den statlige klimasats-ordningen.

Utgifter

Plan og miljø	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Raskere utfasing av kjøretøypark og maskiner	5				5
Solceller på egne bygg	10				10
Klima-samarbeid med kommunene	20				20
Sum	35				35

Inntekter

Plan og miljø	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Innsparing vakante stillinger	35				35

Samferdsel

Satsinger:

13. Fylkestinget ber fylkesrådet innføre den fleksible enkeltbilletten Reis i Viken samtidig som Den innføres i Oslo. Det settes av 79 millioner i 2023.
14. Lunner og Jevnaker inkluderes i Ruters takst - og billettsystem, inkludert billettsamarbeid med toget.
15. Fylkestinget ber fylkesrådet legge til rette for et sømløst billettsystem for kollektivtrafikken i hele Viken så snart som mulig, og at billettsamarbeid med toget kan innføres også i Østfold og Buskerud senest fra 2025. Det settes av 27 20mill i 2024, og 32 27 millioner i 2025 og 2026
16. Fylkestinget ber Ruter ta i bruk reservebåten for å øke antall avganger på hurtigbåtsambandet Oslo- Vollen- Slemmestad og reversere kuttene i båttilbudet som ble innført sommeren 2022. Det settes av 6 millioner i året i perioden.
17. For å utnytte potensialet for flere kollektivreisende når Follobanen åpner bør det gjøres ekstra markedsføringstiltak. Det settes av 1,2 mill til tiltak i Follo og Østfold for å rekruttere nye kollektivreisende.
18. For å styrke samarbeidet mellom fylkeskommunen og kommunene øremerkes 20 millioner per år, 80 millioner i ØP-perioden, av potten til trafikksikkerhetstiltak til et prosjekt for trygging av skoleveier, der kommunen kan søke 50% tilskudd til mindre tiltak for trygging av skoleveier.
19. For å forsere arbeidet med nullutslipp og fossilfri kollektivtrafikk, settes det av 10 millioner i 2023.
20. Det settes av 300 000 i 2023 for å innvilge gratis skoleskyss for elever bosatt i Svelvik og går på Sande vgs.

Inndekning:

21. Det administrative arbeidet med de nye regionale planene avsluttes i 2023, og politisk behandling i de nye fylkene skal skje så raskt som mulig. 3 millioner i 2023 og 5 millioner i 2024 og 2025 omprioriteres til enklere, bedre og billigere kollektivtrafikk.
22. Det legges opp til at møter i fylkestinget som hovedregel skal være endags-møter, både før og etter oppdelingen til nye fylker. Posten til gjennomføring av fylkesting og møter reduseres med 10 mill i 2023 og 5 mill i 2024,2025 og 2026. Midlene omprioriteres til enklere, bedre og billigere kollektivtrafikk.
23. Det skal ikke prioriteres å bruke penger på å bytte skilt fra og annen profilering etter deling av fylkene. 4 mill omprioriteres til enklere, bedre og billigere kollektivtrafikk i 2023.
24. Veiinvesteringer reduseres med 12,5 mill i 2023 pga forsinkelser i utbyggingsprosjekter
25. Antall fylkesråder reduseres til 3 i 2023. Samtidig avvikles politisk støtte med politiske rådgivere, stabssjef og assisterende stabssjef. 10 millioner omprioriteres til enklere, bedre og billigere kollektivtrafikk i 2023.
26. Fylkesleders kontor, Området utvikling og tverrfaglig samarbeid effektiviseres og reduseres med 5 mill i 2024,2025 og 2026. Midlene omprioriteres til enklere, bedre og billigere kollektivtrafikk.
27. Rådsområde Finans effektiviseres og reduseres med 10 mill i 2023, 15 mill i 2024 og 20 mill i 2025 og 2026. Til tross for at man skal drifte IKT og digitalisering for tre nye fylkeskommuner, må det forventes effektivisering og på området, og om nødvendig diskutere hvilket kvalitative nivå tjenestene skal og kan ligge på i årene som kommer. Midlene omprioriteres til enklere, bedre og billigere kollektivtrafikk.

Utgifter

Samferdsel	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Innføre fleksible enkeltbilletter i hele Viken	79	0	0	0	79
inkludere Lunner og Jevnaker i Ruters billettsystem	6	6	6	6	24
Fase inn sømløst billettsystem i hele Viken inkl billettsamarbeid med toget	0	20	27	32	74
Ta i brukreservebåten på hurtigbåtsambandet Oslo- Vollen-Slemmestad for å øke antall avganger / reversere kutt	6	6	6	6	24
Markedsføringstiltak, rekruttere nye kollektivreisende i Follo og Østfold	1,2	0	0	0	1,2
Trafikksikkerhetstiltak i samarbeid med kommunene	20	20	20	20	80
Gratis skoleskyss Svelvik- sande	0,3				0,3
Fossilfri/utslippsfri kollektivtrafikk	10				10
Sum	122,5	52	59	59	292,5

Inntekter

Samferdsel	2023	2024	2025	2026	ØP 2022-25
Bygdemiljøpakker	4	4	4	4	16
Investeringsbudsjett, trafikksikkerhetstiltak	20	20	20	20	80
Forsinkelser Veinvesteringer	12,5	0	0	0	12,5
Redusere antall dager og overnatting Fylkesting	10	5	5	5	25
Redusere antall fylkesråder og politiske støttefunksjoner	10	0	0	0	10
Utvikling og tverrfaglig samarbeid	0	5	5	5	15
Rådsområde finans, effektivisering	10	15	20	20	65
Disposisjonsfond	52				52
Sum	122,5	52	59	59	292,5

Næring

Midler til næringsutvikling omprioriteres innenfor gitt ramme:

28. 24. Regionalt forskningsfond styrkes med 18,4 millioner i året. Regionalt Forskningsfond Viken er fylkeskommunens viktigste verktøy innenfor forskning for regional innovasjon og regional utvikling i næringsliv og offentlig sektor. Fylkesrådet bes jobbe inn mot regjeringen med mål om å styrke den statlige finansiering av ordningen ytterligere.

Utgifter

Næring	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Regionalt forskningsfond	18,4	18,4	18,4	18,4	73,6

Inntekter

Næring	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Omprioritering næring	18,4	18,4	18,4	18,4	73,6

Kultur

29. Det settes av 3 millioner til et løft for barne- og ungdomsfrivilligheten for å øke aktivitetsnivå og deltakelse i etterkant av pandemien

Utgifter

Kultur	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Frivillighets-løft etter pandemien	3				3

Inntekter

Kultur	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Disposisjonsfond	3				3

Fellesforslag H,V og Krf

Tekst til forslaget kommer her

Utgifter

Plan, klima og miljø	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Rein Oslofjord	50				50

Inntekter

Plan, klima og miljø	2023	2024	2025	2026	ØP 2023-26
Engangsmidler, disposisjonsfond	50				50

Verbalforslag fra Venstre

Overordnet

1. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at de geografiske utvalgene og fylkestinget våren 2023, helst før påske, får delta i drøftinger om forutsetninger for budsjett og økonomiplan fra 2024 for de nye fylkene.

Utdanning

2. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at nye behov knyttet til fullføringsreformen og utvidet rett til videregående opplæring innarbeides i oppdaterte skolebehovsplaner både på kort og lang sikt.
3. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre åpenhet om lærernes kompetanse på de videregående skolene i Viken.
4. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at de nye fylkestingene kan vedta nye forskrifter for inntak til videregående opplæring i de nye fylkene høsten 2023.
5. Fylkesrådet bes sikre at alle private videregående skoler i Viken er søkbare i VIGO
6. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at alle som jobber som lærere i Viken fylkeskommune har riktig faglig og pedagogisk utdanning.
7. Fylkestinget ber fylkesrådet utvide antall besøksdager for ungdomskoleelever på videregående skoler i Viken slik at de har et bedre grunnlag for å velge utdanningsprogram.

Samferdsel

8. Fylkestinget ber fylkesrådet fortsette arbeidet med å utrede mulighetene for å i større grad benytte vannveiene/Oslofjorden på både korte og lengre distanser.
9. Fylkestinget ber kollektivselskapene i større grad å vurdere direktebuss-tilbud uten mange stoppesteder i pendler-områder der tog ikke er et alternativ.

10. Fylkestinget ber fylkesrådet fortsette arbeidet med sykkелеkspressveier og trygge sykkelruter fra omlandskommunene inn mot Oslo, herunder finne en løsning for å gjøre Gamle Mossevei enveiskjørt, slik at syklister kan bruke en større del av veibanen.
11. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at fossil diesel blir erstattet med biodiesel på alle dieselbusser i Viken så snart som mulig, og senest i løpet av første kvartal 2023.
12. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at kollektivselskapene prioriterer uttesting av modeller for bestillingstransport som gjør kollektivtrafikk til et reelt tilbud i områder der det går få rutebusser.
13. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at kollektivselskapene i overgangen til tre nye fylker fortsetter å arbeide med langsiktig utvikling og økning av kollektivtilbudet og sømløse kollektivreiser på tvers av fylkesgrenser i hele Vikens område og mot nabofylkene.
14. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at det ikke blir kutt i rutetilbudet i kollektivtrafikken i Viken i 2023, og om nødvendig bruke av reservefondet for å unngå rutekutt. Fylkestinget må holdes løpende orientert om eventuelle endringer i rutetilbudet.
15. Fylkestinget ber Østfold Kollektivtrafikk vurdere tilpasning av rutetilbudet for å møte flere passasjerer til sentrale togstasjoner og i større grad å utnytte potensialet for flere kollektivreisende når reisetiden forkortes ved åpning av Follobanen.
16. Fylkestinget ber fylkesrådet gå i dialog med aktuelle kollektivselskaper for å sikre at tog, ekspressbuss og lokalbuss i utfyller hverandre og korresponderer godt, også på tvers av fylkesgrenser.
17. Fylkesrådet gis fullmakt til å omdanne ØKT til aksjeselskap, for å forberede en mulig fusjon av kollektivselskapene i Viken.
18. Fylkesrådet bes gå i dialog med aktuelle parter for å sikre at busskontrakten i Indre Østfold som i hht kontrakten skal kjøre busser med fossilt drivstoff helt til 2030 kan endres til en fossilfri løsning.
19. Fylkestinget ber fylkesrådet vurdere å teste ut gratis buss-tilbud i Moss som del av avbøtende tiltak for situasjonen rundt Kanalbrua og Moss sentrum.

Kultur

20. Fylkesrådet bes sikre at samarbeidet mellom bygningsvernssentrene i Viken kan fortsette, og sikre at de kan tilby tjenester i både Buskerud, Akershus og Østfold.

21. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at Viken fylkeskommune som kulturminnemyndighet er en god faglig støtte for kommunene i arbeidet med å bekjempe spekulativt forfall

Næring

22. Fylkesrådet bes sikre at Viken fylkeskommune i sine innkjøp søker å dele opp anbud slik at også nyetablerte, små - og mellomstore bedrifter kan delta i anbudene.

Plan, klima og miljø

23. Fylkestinget ber fylkesrådet sikre at arbeidet med plangrunnlaget for de nye regionale planene for de nye fylkene slutføres i god tid før valget slik at de nye fylkene kan vedta nye regionale planer innen ett år etter valget i 2023.

Merknader

Overordnet

2023 blir Vikens siste år før fylket deles og de tre nye fylkene Akershus, Østfold og Buskerud opprettes. Komiteens medlem fra Venstre beklager dette, men er opptatt av at man den grad det er mulig bør ta med vil peke på at det er viktig å ta med videre til de ny begrensede ressursbruken knytta til oppdeling, og at Viken skal deles- sikre at det beste fra Viken blir med videre i de nye fylkene.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at i 2023 vil fylkesrådet i stadig større grad være et avviklings-styre. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett derfor foreslår å redusere antall fylkesråder til tre og å avvikle funksjonene politisk rådgiver og stabsjef.

Komiteens medlem fra Venstre viser videre til at det i tiden som kommer er viktig å gjenvinne velgernes tillit til hvordan vi som regionalt folkevalgt organ bruker ressursene og at fylkestingets møter som hovedregel bør være nøkterne endags-møter både før og etter delingen av Viken og opprettelsen av tre nye fylker.

Utdanning

Komiteens medlem fra Venstre er positive til skolemat, men mener at tilstrekkelig og oppdaterte læremidler og en satsing på psykisk helseteam og forsterking av skolehelsetjenesten er enda viktigere. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett har satt av 8,4 millioner årlig til å forsterke psykisk helseteam og skolehelsetjenesten på de videregående skolene i Østfold og Buskerud. Satsingen inkluderer 0,5 mill til ROS, Rådgivning om spiseforstyrrelser, for å styrke det forebyggende arbeidet mot spiseforstyrrelser. Dette medlem viser videre til at Venstre i sitt alternative budsjett har satt av 10 millioner til oppdaterte læremidler til fagfornyelsen og 6,5 mill i 2023 til økt etter- og videreutdanning for lærere.

Mange elever har tapt mye læring gjennom de siste åra på grunn av pandemi og langvarig streik i skolen. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett prioriterer 10 millioner til sommerskole i 2023 for å hjelpe elever med et svakt faglig grunnlag fra grunnskolen i overgangen til videregående skole.

Samferdsel

Det må være enkelt og billig å reise kollektivt. I situasjonen vi er i nå, der antall kollektivreiser fortsatt er lavere enn før pandemien og prisveksten på bl.a strøm og diesel øker kostnaden på kollektivtrafikken er det viktigere enn noen gang å sikre at kollektivtrafikken fortsetter å være et attraktivt alternativ og et reelt alternativ til bil i hverdagen for stadig flere innbyggere i Viken. Komiteens medlem fra Venstre mener derfor at det er avgjørende at kollektivtrafikken prioriteres og at der blir enklere og billigere å reise kollektivt i års sol kommer. Når Follobanen åpner vil veldig mange kollektivreisende få betydelig kortere reisetid og det er viktig å bidra til at flere innbyggere tar det nye tilbudet i bruk. Framtidens

kollektivtrafikk er fleksibel og sømløs. I distriktene er det behov for videreutvikling av bestillingstransport-tilbud der det går få rutebusser.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er viktig st fylkesrådet for en Garanti or at det ikke blir kutt i rutetilbudet i 2023

Komiteens medlem fra Venstew viser til at venstre insitt alternative budsjett ar satt av midler til at Reis kan innføres i hele Viken samtid med i sone 1, og at Lunner og Jevnaker inkluderes i Ruters sonesystem fra 2023. Dette medlem viser videre til at venstre i sitt alternative budsjett setter av midler til å øke antall avganger på hurtigbåten fra Oslo til Vollen og Slemmestad og til innfasing av billettsamarbeid med toget også i Buskerud og Østfold.

Fra 2020 har biodieselbussene i Viken gått på fossil diesel. Venstre forventer at de igjen går på biodiesel senest inne første kvartal 2023.

Næring

Komiteens medlem fra Vendtre vik peke opa T regionalt forskningsfond er et svært viktig virkemiddel for innovasjonspris næringsutvikling i regionen. Dette medlem vik peke på st venstre i sitt alternative budsjett har doblet denne posten.

Plan og miljø

Komiteens medlem fra Vsnstre mener Viken Fylkeskommune og de nye fylkene må gjøre mer for p kuttenurdlipp ubegrenset virksomhet og i Viken- samfunnet.

Dette medlem viser til at Venstre insitt alternative budsjett har satt ab 5 mill til rakEre utskifting av fylkeskommunens kjøretøy- og maskinpark, og 10 mill til solceller på egen bygningsmasse.